

MEDYA KURULUŞLARI HABER MERKEZLERİNİN DİKKATİNE...

ESİAD Basın Bülteni / No: 523
(29 Eylül 2024)

ESİAD'DA GÜNDEM EKONOMİ

Enflasyonda kalıcı düşüş için yapısal reformlar şart

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) tarafından düzenlenen toplantıda, Türkiye ekonomisinin mevcut durumu ve geleceğe dair olası senaryolar masaya yatırıldı. Toplantıda konuşan ESİAD Yönetim Kurulu Üyesi ve Ekonomi, Finans ve Maliye Yuvarlak Masası Başkanı Yakup Benli, “2025-2027 yıllarını kapsayan yeni Orta Vadeli Programın (OVP), para politikası kadar maliye politikalarıyla da desteklenmesi şart” dedi.

ESİAD Ekonomi, Finans ve Maliye Yuvarlak Masası'nın katkılarıyla düzenlenen toplantıda, Oyak Yatırım Ekonomi Danışmanı Özlem Derici ile Hazine ve Vadeli İşlemler Grup Müdürü Deniz Kumcuoğlu ve Ekonomist Alper Topkaya, güncel ekonomik durumu değerlendirdi.

OVP MALİYE POLİTİKALARIYLA DESTEKLENMELİ

ESİAD Yönetim Kurulu Üyesi Yakup Benli, Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in göreve gelmesinin ardından dış piyasalarda Türkiye'ye güven konusunda olumlu bir etki yaşandığını vurgulayarak, “Ancak yüksek enflasyonla mücadele için izlenen politikalar henüz tam anlamıyla istenen sonuçları vermedi. Bunun uzun soluklu bir mücadele olması gerektiğini ve sadece ekonomik bazı enstrümanlarla sonuç alınamayacağını hepimiz çok iyi biliyoruz. Eylül ayı başında açıklanan 2025-2027 yıllarını kapsayan yeni Orta Vadeli Program (OVP) iş dünyasında bazı yönleriyle tartışıldı. Enflasyonla mücadelenin devam ettiği bir ortamda büyümenin de devam etmesinin hedeflenmesi soru işaretleri yarattı. OVP'de yer alan politika ve tedbirlerin, geniş kapsamlı yapısal reformlarla desteklenmediği sürece sonuç vermeyeceği tartışma götürmez. OVP'nin para politikası kadar maliye politikalarıyla da desteklenmesi şart” diye konuştu. Ayrıca, iş dünyasının finansman ihtiyacına dikkat çeken Benli, ESİAD'ın 22 Kasım'da düzenleyeceği Yatırım Zirvesi'ni hatırlatarak, zirvenin finansmana erişimde yeni yollar keşfetme açısından yeni pencereler açacağını vurguladı.

RİSKLER VE FIRSATLAR

Oyak Yatırım Ekonomi Danışmanı Özlem Derici, Türkiye ekonomisinde önümüzdeki dönemde yaşanacak fırsatları ve riskleri anlattı. Yerel seçimlerin ardından geleneksel politikalara dönüşün Türkiye için önemli bir fırsat olduğunu kaydeden Derici, şunları söyledi:

“Seçim belirsizliklerinin ortadan kalkması, makro ihtiyati politikalarda sadeleşme, enflasyonda düşüş beklentisi, artan Merkez Bankası kredibilitesi olumlu gelişmeler. Not artışları devam edecek muhtemelen. BDDK’nın swap limitlerini gevşetmesi ihtimali var. İhracatımızın yüzde 55’ini gerçekleştirdiğimiz Avrupa toparlanmaya başladı. Ancak riskler de baki. Küresel bazda ve Avrupa’da resesyon riski. Yurt içinde enflasyonla mücadelede başarısızlık. BDDK kredi risk ağırlıklarının düşürdü tüketici ve konut kredileri için. Enflasyona ters bir hamle. Merkez Bankası sıkılaştırırken diğer yandan teşvik gibi bir şey oldu. Bu, bütüncül yaklaşıma ters. Mali disiplinin tesis edilememesi. EYT, deprem, KİT’lerin borçları da kolay değil. O yüzden vergilere yükleniyoruz. Bu durumun değişmesi lazım. Yabancı ilgisinin geçici olma riski ve bunun yanında uzun bir stagflasyon dönemi riskimiz var. 2001 krizinde 2 yıldan kısa sürede yaptığımız şeyi muhtemelen biz 2026-27’ye kadar uzatacağız.”

YÜKSEK TEKNOLOJİ İLE BÜYÜMELİYİZ

Ekonomist Alper Topkaya ise Türkiye’de ekonomideki tartışmaların genel olarak kur, enflasyon ve faiz üzerinden ilerlediğini vurgulayarak, en önemli konuların başında yapısal reformların geldiğine dikkat çekti. Türkiye’nin inovasyona dayalı katma değerli üretimle büyüebileceğini vurgulayan Topkaya, “Bir ekonominin büyümesi için aslında 3 temel unsur vardır. Birincisi emek, ikincisi sermaye, üçüncüsü teknoloji. Emek, nüfusla artar ya da dışarıdan iş gücü alırsınız. Sermayeyi de belki vergi teşvikleriyle belki yurtdışından bir sermaye bulursunuz. Ancak ne kadar sermaye bulursanız o kadar büyümeyebilirsiniz. Oysa teknoloji tarafındaki büyüme sınırsızdır. Yani teknolojiyi geliştirdiğiniz, inovasyonu arttırdığınız sürece aynı insan, aynı sermayeyle çok daha fazla büyüebilirsiniz. Türkiye’nin imalat sektörü gelişmiş olsa da, üretim yapısı düşük teknolojiye dayalı ve katma değeri düşük ürünlere odaklanmış durumda. Yüksek teknoloji ürünlerinin sanayi üretimindeki payı sadece yüzde 3-4 iken, OECD ortalaması %18-20. Singapur’da yüzde 50’nin üzerinde. Türkiye’nin rekabet gücünü artırması için sanayiye büyütme yerine, ileri teknoloji ve katma değeri yüksek ürünlere odaklanması gerekiyor” diye konuştu.

GIDA SEKTÖRÜ AVANTAJLI

Hazine ve Vadeli İşlemler Grup Müdürü Deniz Kumcuoğlu ise yatırım hizmetleri ve sermaye piyasası araçları hakkında bilgi verdi. Kumcuoğlu önümüzdeki dönem için beklentilere kıyasla yüksek reel faiz beklediklerini dile getirerek, şunları söyledi: “Tüketim tarafının zarar görmesi

kaçınılmaz. Muhtemelen her sektöre sirayet edecektir. Ama buradan en karlı çıkacak sektör ilk başta bankacılık sektörü olacak. Bu süreçten kim daha az hasar alır. Gıda sektörü çok daha az hasar alır. Temel gıdalarda özellikle. Emlak piyasasının 2025'in ilk yarısında hızlanacağını düşünmüyorum. Türkiye'de 2021-2023 yılları arasında çok ciddi bir şekilde kredi faizleri baskılandığı için orada çok büyük bir balon oluştu. O balonun yeni yeni inmeye başladığını görüyoruz. Tekrardan faizler 50'lerden 35'lere düştüğü zaman herkes gayrimenkule yönelmeyecek çünkü 35'e düştüğü zaman, hala reel faiz veriliyor olacak. Otomotivde iç pazar zayıflayacak ama ihracat yapanlar olumlu ayrışacak" dedi.

